coreas ⁊ alias vanitates. et non mittit vel ducit eas ad miſſam audiendam. vel cōfeſſionem faciē dam. aut comunionē recipiendū ⁊ hmōi. nō vid̄r excuſari poſſe a mortali. ¶ Si nimis dure vel ni mis remiſſe ſe habuit in gubernacōne familie in quo omnes quaſi delinquunt. etiam pfecti comu niter venialiter di. 26. qualis.

¶ De quinto precepto. ſ. Non occides. .IA.

Si occidit extra ordinē iuris aliquē volū tarie. vel preter intencōnem a caſu. dā do operam rei illicite. ut in ludo noxio. ſ. ad proiectionē ſaxorū vel ſimilē. ſeu etiā rei licite ꝟ non adhibendo debitam diligentiā. ut ꝓiciendo tegulas de tecto incircumſpecte quod mortale eſt ⁊ caſus reſeruatus epiſcopis. ¶ Item ſi ex nccita te euitabili. ℓ etiā ineuitabili ad quā deueit ex cul pa ut qꝫ adulter deplienſus a viro adulterē. ut eua deret mortē. occidit ipm virū adulterē. ¶ Itē ſemp interrogandū eſt de cauſa homicidij. ¶ Si index occidit. vel ad occidēdum iudicat aliquem inno centem ſcd̄m iura. vel nocentem. ſed preter ordi nem iuris. vel ſcd̄m proceſſum ordinatum. ꝟ non habens legitimum dominiū. vel habēs ptātem ꝟ non ex iuſticia ymmo ex vindicta vel auaritia vel crudelitateꝫ quod mortale eſt ⁊ caſus epiſco palis excepto vltimo puncto mortis. ¶ Si mulier grauida procurauit ſibi aborſum p medicinas. ℓ

labořẽs. vel aliũm modũ. etiã ſi nõ ſequatᷣ effect⁹ quod mortale eſt in ea. ⁊ i quocũq3 ad hoc ꝯſulẽ te ⁊ cooperante. nõ tamẽ eſt caſus ep̄alis ¶ Si ve ro ſequatur effectus ⁊ puerperiũ erat formatum homicidiũ in ea eſt. ⁊ etiã in cooperãte ⁊ ꝯſulẽte in hoc. et eſt Ep̄alis caſus. ⁊ alicubi per ꝯſtitucõ nes ſinodales eſt excõicacõ ¶ Si mulier occidit filium ſuũ ſponte ad occultãdũ crimẽ ſuũ: grauiſſi mum. ⁊ grauı⁹ ſi puer adhuc nõ ſit baptiſatus ¶ Si pater filium. vel frater frẽm. vel vir vxorẽ ꝓpter adulterium. ſi vxor virum ꝓpter odiũ vel amorem alterius. vel ſi filius pr̃em aut m̃rem ex ira vel auaritia occiderit: qđ grauiſſimum eſt et dignum magna pena. ⁊ caſus Ep̄õ tm̃ r̃ſeruatus Et nota ꝙ cõiter ep̄i ſolent mittere ꝓ cau̇ homi cidiȷ̇ illos qui ire pñt ad pñiarios curie ad ter rorem aliorũ. tñ ſi volunt: poſſunt abſoluẽ per ſe ip̄os aut ſuos pñiarios. ¶ Si mater vel nutrix ſuffocat filium quẽ tenet iuxta ſe in lecto inaduẽ tenter opprimens eũ: qđ mortale eſt ꝓpter negli gentiam ⁊ caſus Ep̄õ reſeruatus. ¶ Si grauida mulier preter intencõnem ſeu propoſitũ aborſum facit. ſi cõmiſiſſet in hoc nõbilem negligentiam. ut quia nimis ſaltauit. vel quia nimis inordiate laborauit. vel propter inordinatas laſciuias: nõ eſſet abſq3 mõrli. Idem in viro vel alio percuciẽte eam. vnde hoc ſequatur. Secus ſi nõ eſt i culpa

¶ Si quis mutilat membrum alicui⁹ vel ãputat
aut alias inutile reddit·extra ordinem iuris.vel
vũlnerat.aut alias percutit aliquem ex iniuria:
mortaliter peccat.Idem ſi iniuſte incarcerat vel te
net per violentiam queq̃p·ne libere poſſit abire ſi
hoc faceret ad punctum·impediendo malum ei⁹
propoſitum quod in eo conſiderat.Si vero aliter
fecerit·⁊ in clericum·etiam ſolũ primã tonſuram
habentem·ex̃catus eſt ¶ Si quis alicuius mor
tui corpus exhumauerit·⁊ ĩ fruſta conciderit ad
coquendum·⁊ oſſa a carnibus euellẽdum·ut ea
ad ꝑtes alias deferat ſepelienda·etiam ſi mortu
us ille ibidem elegiſſet ſepulturã·ex̃catus eſt.et
abſolutio illius tantũ pape ꝛ̃ſeruata·ut in ex̃ua·
Bonifa·viij· ¶ Si quis verbo.ſ.mandando.per
ſuadendo·ratificando·incitando·coopatur ad ali
qđ predictorum in mortem vel aliquã leſionẽ cor
poralem.mortaliter peccat·etiã ſi nõ ſequatur ef
fectus.Si vero ſequitur effectus·grauius peccat
Et ſi percuſſus vel incarceratus a hmõi.eſſet cleri
cus vel religioſus.in quolibet ꝑdictorum caſuum
percutiens vel inducens eſſet excõmunicatus·niſi
eſſet prelatus qui hoc faceret ad corrigendum.
Et vbi in predictis ſcilicet mandato vel conſilio
cooperacione.vel facto eſſet enormis iniuria cle
rico facta·non poſſet perpetrans abſolui citra ſe
dem aplicam vel legatum eius aut ſumũ pniariũ

Secus ſi non eſſet enormis. de hmōi habes diffu
ſe in .2. parte Sūme. t. i. c. i. ¶ Si quis interfici fe
cit vel mandauit aliquē xpianū p aſſeſſinos. etiā
ſi nō ſequitur effectus: eſt excatus. ⁊ depoſit9 ab
omi gradu ordine ⁊ dignitate ſeculari ⁊ eccliaſti
ca. ⁊ ſimiliter receptor vel defenſor hmōi aſſeſſinō
rum. ex de hoicidijs ne ꝓ huāni li. vi. Dicunt aūt
aſſeſſini hetici. qd etiam vide in .2. pte ſūme ti. i.
¶ Si quis deſiderat mortē alterius deliberata rōe
in malū ei9. ſiue ex odio vel inuidia vel auaritia
vel ut habeat bona ei9. vel ex luxuria ut aliā acci
piat. vel ex ſupbia ut ſuccedat in placōez. vel ex
accidia. ne habeat laborē gubnandi eū. vel ut ma
gis ſit liber. ne habeat corripientē. In quolibꝫ ho
rū omittitur mōrle pctm. Secus aūt ſi hoc deſide
rat ne ille amplius deū offendēt. vel ne peior effi
ceretur. aut ne bonis viris ā eccie dei nocēt. ſicut
tirāni. ¶ Sed ⁊ ſi qs ex impatientia et ira ſeipſū
iniurioſe pcutit: peccat mortaliter. Et ſi ē cleric9
eſt excatus. Secus ſi ex zelo deuotionis. vel ad
reprimendas tēptacōnes. non tñ ex hoc licꝫ ab
ſcindere menbrū aliqd. quia hoc faciēdo peccaret
mortaliter. et eſſet irregularis. Et ſi clericus eſt
excōmunicatus ē ¶ Si occidiſſet vel vulneraſſet i
loco ſacro. eſſet ſacrilegiū et eccia violata. ¶ Si
per violentiam. etiā ſi eēt officialis. malefactoēs
vel debitores eduxit de loco ſacro. vel fecit capere

abſq; ſpeciali mandato ſupiorū. peccauit mōrlit
¶ Si fecit torneamentum vel fieri fecit. vel aliud
ſpectaculum. vbi ſit piculū vite. peccauit mōrlit
¶ Si teſtificatus eſt iniuſte vel falſe cōtra aliquē
qđ eſt mortale. ¶ Si liberacōem alic⁹ cōdempna
ti impediuit. vel de morte euadentem. cepit ⁊ re
duxit. ¶ Si neglexit a morte aliquem liberarē cū
poſſet. ¶ Si iactū lapidis vel baliſte ⁊ huiuſmōi
conſuluit vel fecit. ex quo mors ſecuta eſt. ¶ Si
ſuaſit alicui ciuitatem aut caſtra capere. aut alit
guerram facere. ⁊ inde mors ſecuta eſt. ¶ Si vene
num mulieri pregnāti vel alteri dedit. vel ſi viro
vel mulieri ob amorem aliquid ad manducanđ
dedit ex quo mors ſecuta eſt. ¶ Si tempoē famis
proximos ſuos occidit. eis victualia denegando
⁊ occultando. cū habēt ſupſlua. vel alio tp̄e poſi
tos in nccitate extrema ¶ Si detinuit p̄ciū paupe
rum pſonarum. videndo eas poſitas in extremo
¶ Si seduxit aliquem ad pccm mortale faciendū
per ſe vel per alium pro ſe vel pro alio. ¶ Si ma
lo exemplo aīas occidit verbis ſcʒ geſtibʒ. et va
nitatibus et huiuſmodi. ·18·

¶ De ſexto precepto ſcilicet Non mechaberis

Scias primo ꝙ Luxuria que committitē
extra mr̄imonium ſemp facit mōrle pec
catum. in omnibus ſpēbʒ ſuis. que hic
oēs ponuntur. ⁊ ergo diſtincte oportet confiteri